

bestemte Formaal. Jeg siger ikke, at dette skulde give nogen ubestridelig Ret, men jeg fremhæver her kun til Overveielse de Momenter, der ved Afgjørelsen af dette vigtige Spørgsmaal maatte af samvittighedsfulde Mænd tages i den alvorligste Betragtning; thi paa Sagens nuværende Standpunkt er der, saaledes som jeg opfatter den, ikke Anledning til derom at tage Beslutning. Hvad der nu, bortset fra, at Sagen paa ingen Maade staaer for mig som i og for sig ønskelig, vilde være en afgjørende Grund for mig til ikke at kunne medvirke til, at en saadan Bestemmelse som den af Udvalget foreslaaede blev taget eller stemme for den, er dette — hvorved jeg imidlertid kommer til at gjentage, hvad de ærede Herrer egentlig vide, idet jeg oftere har udtalt det — at jeg antager, at Grundloven har tilsagt Folketirken en Forsatning, og at jeg ligeledes antager, at Grundloven derigennem ogsaa har tilsagt Folketirken en Indflydelse paa de Lovgivningsarbejder, der høre den. (Tscherning: Neil) Saaledes opfatter jeg det, og saaledes have vi altid efter vor Sprogbrug opfattet Betydningen af Ordet „Forsatning“. Vi ansaae det ikke for at være en Forsatning, da vi havde de raadgivende Provindsialstænder, skjøndt selv Ketten til at give Raad ogsaa er en Forsatning. (Stemmer: Menighedsraadene!). Jeg finder saaledes, at Grundlovens Ord i denne Henseende ere en Hindring for at foretage saadanne gennemgribende Forandringer, der beryøre de kirkelige Spørgsmaal, før en Forsatning for Kirken er bragt tilveie; — jeg siger ikke dette her, som om det skulde være en Udsflugt eller en Grund til Udsættelse; men jeg siger de ærede Herrer, at idet jeg haade har arbejdet og fremdeles alvorlig skal arbejde for at bortrydde Hindringerne for Indførelsen af en Kirkeforsatning og for Opfyldelsen af, hvad Grundloven i denne Henseende har forestrebet, saa maa jeg ansee en saa gennemgribende Forandring som den her omhandlede, førend denne Grundlovsbestemmelse er traadt i Virksomhed, for overordentlig betænkelig, og jeg maa derfor paa det Bestemteste fraraade det ærede Thing at gaae ind paa det stillede Endringsforslag. — Endringsforslaget, som det er stillet, forekommer mig ogsaa at lide af en

Deel Uhybelighed og Urigtighed; der staaer: „Naar et geistligt Embede, der lønnes med Tiende og andre Naturalleveringer, bliver ledigt, forandres Naturalløningen til en fast Pengeløn, der, indtil disse Forhold ere ordnede ved en Lønningslov, bestemmes ved Finantsloven, men maa dog ikke sættes lavere end Kalbets Reguleringssum“. Man har utvivlsomt her villet bestemme et Maximum for Vederlaget; men dette Maximum er visnok for rigeligt. Reguleringssummen retter sig nemlig efter Præstekalbets hele Indtægt; men her er ikke i dette Endringsforslag talt f. Ex. om Forbtliggende eller andre lignende Indtægter, som tilflyde Præstekaldene, saa at Reguleringssummen efter min Formenting ingen Norm er i den Henseende. Endringsforslaget indeholder tillige en Bestemmelse, som jeg ikke kan andet end neblægge Indsigelse imod, og det er den, at der igjennem Finantsloven skal træffes afgjørende Bestemmelser med Hensyn til den faste Pengeløn, indtil Sagen er ordnet ved en Lønningslov. Forsaavidt man fastholder, at Lønningen ikke maatte sættes lavere end Reguleringssummen, vilde der for Præsteembederne ingen Fare være; thi saa vilde Vederlaget være meget rigeligt, ja det vilde endog være for stort og ikke svare til det, man giver Erstatning for; men forsaauidt man seer bort herfra og tænker sig det anvendt i Analogi med det Endringsforslag, hvorefter Gagerne for ledigblivende Justits- og Magistratsembeder, der nu lønnes med Sportler, ligeledes skulle bestemmes igjennem Finantsloven, indtil en Lønningslov udkommer, da maa jeg neblægge en bestemt Indsigelse derimod; thi derved vilde den ene Afdeling af den lovgivende Magt faae en saa afgjørende Indflydelse paa dette Forholds Ordning, som utvivlsomt dette Thing selv ikke vil finde ønskelig. Det er Noget, der følger af sig selv, at paa alle Spørgsmaal, der afgjøres igjennem Finantsloven, kommer dette Thing til at udøve en overordentlig stor Indflydelse; men at sige, at indtil de paagældende Lønningslove blive vedtagne, skal Folkethinget igjennem Finantsloven have Ret til at bestemme de Lønninger, hvorom der ved Vacance bliver Spørgsmaal, vil give Thinget en saa at sige afgjørende eller dog aldeles overveie-